

ДУХОВЕНСТВО ПРИЄДНУЮТЬСЯ ДО БОРТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ

Отець Андрій Пінчук висловлює подяку після отримання нагороди на церемонії МОМ (Фото : Kyiv Post).

Pелігійні організації - впливові та найбільш стальні соціальні організації в Україні - займають ключову роль у потужному ланцюгу, що єднає зусилля міжнародної спільноти та українських організацій у протидії торгівлі людьми. Лідери релігійних організацій завжди готові стати на заваді та сприяти викоріненню цього жахливого злочину.

Минулого року священик православної церкви Андрій Пінчук, отримав почесну нагороду від МОМ за надання допомоги 14-річній дівчині, що потерпіла від сексуальної експлуатації. Він повернув її до життя, перенавчив її рідній мові і допоміг здобути середню освіту.

Посол США в Україні Джон Хербст, який вручав нагороду священику, сказав: "Кожен з нас повинен виказувати співчуття, підтримку та любов, яку проявив отець Пінчук, щоб кожна жертва торгівлі людьми могла позбавитися страху. Звертаючись вони повинні знати, що їм немає чого соромитись. Вони також повинні мати повну впевненість, що отримають допомогу. Ми зможемо покласти край цій трагедії назавжди, якщо будемо разом докладати зусиль".

Сьогодні все більше і більше релігійних організацій приєднуються до боротьби з торгівлею людьми. Щоб розширити канали розповсюдження інформації, МОМ започаткувала "семінари для тренерів" для духовенства України.

Завдяки цим семінарам, учасники зможуть впливати на свою паству та проводити запобіжні заходи у своїх громадах.

Не так давно у Києві було проведено семінар для лідерів Української Православної Церкви. Після цього святі отці Кримської єпархії провели чотири семінари з протидії торгівлі людьми для священиків та семінаристів. Митрополит Лазар Кримський особисто зробив промову про цю проблему під

час офіційного з'їзду церковних лідерів. Він також благословив їх на підвищення обізнаності серед членів своєї пастви та інформування дітей під час занять недільної школи. Всі 260 священиків отримали навчальні брошюри про проблему торгівлі людьми. Архієпископ Львівський і Галицький Августин говорив про важливість запобігання торгівлі людьми під час єпархіального з'їзду священиків, на якому були присутні 60 представників Української Православної Церкви.

Також МОМ організувала численні робочі зустрічі із представниками різних віросповідань України, включаючи Баптистську, Євангелістську, Назарейську церкви, Церкву Нового Життя, а також релігійні організації ССХ та Емануїл. Було налагоджено контакти із Армією Спасіння та єзуїтськими організаціями, які також хотіли б зробити свій внесок у протидію торгівлі людьми.

Внаслідок роботи, проведеної з релігійними лідерами, МОМ отримала запити від члінів різних релігійних громад про додаткові інформаційні матеріали по проблемі. До того ж, вони виявили зацікавленість у проведенні інформаційних кампаній з протидії торгівлі людьми у своїх громадах, а також до більшого спектру превентивних ініціатив з участю духовенства. Такий ентузіазм є свідченням активної позиції релігійних організацій у боротьбі із проблемою.

Чи загрожує Вам небезпека?

Перевірте власний ризик потрапити до тенет торгівлі людьми.

1. Чи намагаєтесь Ви покращити своє життя чи життя своєї родини?

- a. Так, як і всі. 10 балів
- b. Ні, живу як живеться. 5 балів

2. Чи вважаєте Ви, що ніколи не станете жертвою торгівлі людьми?

- a. Ні, це може трапитися з кожним. 5 балів
- b. Так, це абсолютно неможливо. 10 балів

3. Чи чоловік або жінка, вікової групи від 16 до 45?

- a. Так. 10 балів
- b. Ні. 5 балів

4. Чи є Ваши освіта або Ви навчаєтесь у навчальному закладі?

- a. Так. 10 балів
- b. Ні. 5 балів

5. Де ви мешкаєте?

- a. У великому місті 10 балів
- b. У маленькому місті. 5 балів
- c. У сільській місцевості. 2 бали

6. Чи плануєте Ви поїхати за кордон?

- a. Так, я хочу поїхати працювати, навчатися або подорожувати. 10 балів
- b. Ні, я вважаю за краще залишатися в Україні. 5 балів

7. Чи погодились би Ви працювати за кордоном без робочої візи або офіційного контракту?

- a. Так, іноді це єдина можливість. 10 балів
- b. Ні, мене не цікавить нелегальне працевлаштування. 5 балів

8. Чи віддали б Ви свій паспорт будь-кому окрім компетентних офіційних осіб?

- a. Так, іноді необхідно віддати паспорт другу, колезі по роботі або туристичній компанії. 10 балів
- b. Ні, можу віддати тільки копію. 0 балів

9. Чи знаєте Ви когось, хто постраждав від торгівлі людьми?

- a. Так. 5 балів
- b. Ні, можливо хтось знає. 10 балів

10. Чи знаєте Ви, яка сьогодні середня зарплата та умови оплати за кордоном?

- a. Так. 5 балів
- b. Ні. 10 балів

РЕЗУЛЬТАТИ:

Від 76 до 100 балів. - Ви належите до групи **високого ступіння ризику** і можете стати жертвою торгівлі людьми.

Від 51 до 75 балів. - Ви належите до групи **середнього ступіння ризику**. Перед тим, як іхати за кордон працювати, навчатися або подорожувати, отримайте максимум інформації щодо пропозицій за кордоном.

Від 10 до 50 балів - Ви належите до групи **низького ступіння ризику** і добре знаєте, як захистити себе від сучасних форм рабства.

Жертвами торгівлі людьми часто стають амбітні молоді люди, які навчаються в середніх технічних та вищих учбових закладах і навіть мають роботу, але шукають кращих економічних можливостей та пропозицій за кордоном. Уважно перевірте будь-які пропозиції поїхати за кордон працювати, навчатися або подорожувати. Подбайте про власну безпеку, захистіть себе та своїх рідних.

У Вас є питання? Телефонуйте 8-800-505-5010.

USAID INSIGHT

23 вересня - Міжнародний день боротьби з торгівлею людьми НУО ПРАЦЮЮТЬ НАД ВИКОРІНЕННЯМ РАБСТВА

Міністр сім'ї, молоді та спорту Юрій Павленко вручає Галині Кравець нагороду за "Заслуги у протидії торгівлі людьми" у номінації "Громадська організація" на церемонії МОМ у 2005 році. (Фото: Kyiv Post)

МОМ та її партнерами було проведено

сотні тренінгів та навчальних програм для українських НУО з протидії торгівлі людьми на теми: ефект психологічного "згоряння", засади успішного консультування груп ризику, і навіть, основи бугалтерії. МОМ також навчає працівників НУО, як зміцнювати і розвивати потенціал організації. "Одна з найкращих сторін співпраці з МОМ це постійне навчання", зізналася пані Кравець. "Ми брали участь у багатьох тренінгах; МОМ постійно дає нам нагоду обмінятись досвідом із іншими НУО, а також з урядовими структурами".

МОМ та партнерські НУО організовують декілька всеукраїнських і значну кількість регіональних інформаційних кампаній із запобігання торгівлі людьми,

В НОМЕРІ

НУО працюють над викоріненням рабства ст.1

Жінка уникне можливого рабства завдяки уважності подруги та ефективній роботі НУО ст. 2

МОМ та USAID допомагають морякам, що потрапили у неволю ст. 2

Рок група підвішує поінформованість молоді прозахист від торгівлі людьми ст. 3

Духовенство приєднується до боротьби з торгівлею людьми ст. 4

9 міфів про торгівлю людьми ст. 1-3

започатковували гарячі лінії із надання юридичних консультацій та побудували ефективну систему залучення інших організацій до безпечної та успішної реінтеграції жертв торгівлі людьми. Більшість із них, хто отримав допомогу МОМ та партнерів зуміли збудувати своє майбутнє в Україні; тільки 2% повернулися за кордон.

Спільні зусилля об'єднали МОМ, USAID та партнерські НУО. З одного боку МОМ та USAID забезпечують фінансування, навчання та координацію мережі НУО, з іншого боку партнерські НУО зазнають значного розвитку і мають можливість поділитись інноваційними ідеями, які нерідко втілюються в нові успішні проекти.

9 МІФІВ ПРО ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ

Міф 1. Я ніколи не потраплю до тенет сучасного рабства.

Будь-хто може стати жертвою торгівлі людьми. Работоргівці використовують винахідливі схеми, щоб люди повірили у привабливі обіцянки кращого життя за кордоном. Ніхто не захищений від цієї загрози, поки не усвідомить ризик та дізнається як захистити себе.

Факт: З 2000 по 2005 рр. Представництво МОМ в Україні допомогло майже 3000 потерпілих від торгівлі людьми.

Міф 2. Поїздки за кордон цілком безпечні.

Поїздки за кордон можуть стати небезпечними, якщо в тебе немає повної та точної інформації. Ідь з дому тільки дізнатись про закони країни, твої права, адресу, за якою плануєш проживати та місця, куди можна звернутися по допомозі. Візми із собою копії проїзних документів.

Факт: За статистикою, близько 10% українців працювали за кордоном майже без будь-якого юридичного захисту.

ЖІНКА УНИКАЄ МОЖЛИВОГО РАБСТВА ЗАВДЯКИ УВАЖНОСТІ ПОДРУГИ ТА ЕФЕКТИВНІЙ РОБОТІ НУО

Міла, терапевт Житомирської лікарні, має 10-річну доньку та літніх батьків, яких доводиться підтримувати. Її зарплата була настільки мізерною, що вона ледве зводила кінці з кінцями. Тому Міла постійно шукала пропозиції працевлаштування за кордоном.

Одного разу вона натрапила на цікаву об'яву, де пропонували добре оплачувану роботу в Італії по догляду за літніми людьми. Міла зателефонувала до агентства, щоб дізнатися про умови контракту та критерії відбору. Оскільки пропозиція була досить привабливою, вона поцікавилася, чи можна прийти до їхнього офісу та обговорити всі деталі. Працівник агентства ввічливо відмовив і запропонував зустрітися на нейтральній території - у міському парку.

Представник агентства з працевлаштування виявився симпатичним комунікаційним молодим чоловіком, який проявив справжнє співчуття до Мілиної ситуації.

Він досить серйозно віднісся до її фінансових проблем та запропонував розпочати підготовку від'їзу до Італії якомога скоріше. Він пообіцяв владнати всі візові питання та допомогти отримати за кордонний паспорт протягом тижня. Агентство, начебто, могло сплатити за візу та авіа квиток, за умови, що Міла поверне гроши з першої зарплатні в Італії.

МОМ ТА USAID ДОПОМАГАЮТЬ МОРЯКАМ, ЩО ПОТРАПИЛИ У НЕВОЛЮ

Тенета работорговців загрожують не тільки молодим жінкам. Чоловіків також поневолюють і примушують працювати на будівництві та у сільському господарстві.

У 2006 році МОМ, при підтримці USAID, надала реінтеграційну допомогу українським громадянам, яких було незаконно продано на російське риболовне судно, що займалося промислом крабів не подалеку від о. Сахалін у Північному морі.

Група із 24 чоловіків віком від 18 до 50 років погодилися на привабливі про-

позиції роботи, з обіцяною зарплатою від 1200 до 1600 доларів США на місяць.

Однак коли моряки прибули на Далекій Схід, у них обманом відібрали паспорти та змусили працювати у рабських умовах без належної їжі та води.

“Чоловіків жорстоко позбавляли сну” говорить Фредрік Ларссон, МОМ в Україні. “Над ними знущалися фізично та психологічно”.

Чоловіки пропрацювали на судні від 6-ти до 11-ти місяців без оплати праці.

Російська берегова охорона, що заарештувала судно за браконьєрство, знайшла виснажених моряків. У Росії місцева прокуратура відкрила кримінальну справу по факту використання у трудовій експлуатації.

Близько 2 мільйонів українців живуть за кордоном і багато інших прагнуть вийти на роботу. У з'язку з цим, зростає необхідність і потреба в об'єктивній інформації щоб прийняти зважене рішення, чи варто вірити обіцянкам та їхати за кордон навчатися, працювати або подорожувати.

Міф 4. Торгівля людьми не є злочином.
В Україні торгівля людьми вважається кримінальним злочином, за який передбачено позбавлення волі на строк від 3 до 15 років. З 2000 р. в Україні діє спеціальний правоохоронний підрозділ по боротьбі із торгівлею людьми.

Факт: У 2006 р. Україна внесла зміни до ст. 149 Кримінального Кодексу, що наближає законодавство України до Палермського Протоколу ООН.

Інформаційна листівка МОМ попереджає українців про небезпеку стати жертвою торгівлі людьми, зображені на закордонний паспорт зі штампом „ПРОДАНО” (МОМ)

пов'язаними з торгівлею людьми МВС у Житомирській області, вони з'ясували, що це агентство не зареєстровано і офіційно не існує. Міла була шокована. Вона усвідомила, якій небезпеці наражалася її свобода, здоров'я та майбутнє її сім'ї.

Уважність близької подруги та ефективні дії НУО, місцевих правоохоронних органів та міжнародних організацій змогли врятувати життя та гідність людини і попередити можливий злочин.

Серія стоп-кадрів із соціального ролика, в якому стюардеса попереджає: „Будь-ласка, будьте обережні, так як ви можете потрапити в пастку і вас обернуть в рабство або змусять займатись проституцією. У вас можуть забрати паспорт і ви годинами працюватимете без жодної оплати”.

нешастя може статися саме з ними.

Громадські інформаційні кампанії є значною складовою зусиль, спрямованих на протидію торгівлі людьми в Україні. В регіонах, де не так багато доступу до відповідної об'єктивної інформації, такі кампанії особливо важливі.

РОК ГРУПА ПІДВИЩУЄ ПОІНФОРМОВАНІСТЬ МОЛОДІ ПРО ЗАХИСТ ВІД ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Минулого року, прямуючи Христиком у м. Києві, українці могли побачити плакати із Славою Вакарчуком, солістом популярної рок групи “Океан Ельзи”, що звертав увагу на болючу соціальну проблему - торгівлю людьми. Із плакатів він закликав молодь отримати більше інформації перед тим, як подорожувати за кордон, щоб не стати легко здобиччю торгівців людьми.

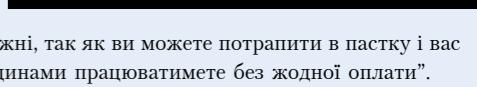
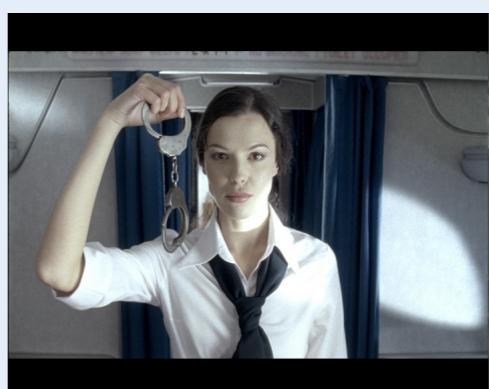
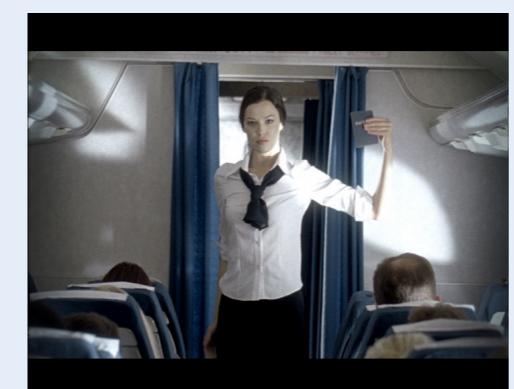
Згідно із загальнонаціональним опитуванням, проведеним за фінансування USAID, 99% респондентів в Україні знають про проблему торгівлі людьми, але тільки 15% усвідомлюють власний ризик. Однак, факти свідчать, що жодна людина незахищена від цього лиха. За останні 5 років, тільки Міжнародна організація з міграції в Україні надала допомогу 3000 потерпілим від торгівлі людьми, більшість з яких ніколи не думала, що це

робства.

„Важко переоцінити внесок групи „Океан Ельзи” у запобігання торгівлі людьми в Україні. Завдяки їх активній участі з'являється можливість підвищити обізнаність та донести інформацію до груп ризику, а також змінити ставлення до цієї проблеми”, - сказав Фредерік Ларссон, Координатор програми „Протидія торгівлі людьми в Україні, Молодові та Білорусі”.

Група “Океан Ельзи”, улюблена України, стала невід’ємною частиною інформаційної кампанії минулого року. “Торгівля людьми є однією з найболячіших і найбільш серйозних проблем нашого сьогодення”, пояснив Вакарчук. “Океан Ельзи вирішив взяти на себе відповідальність і допомогти Міжнародній організації з міграції в попередженні цього негативного явища”.

Минулі осені під час туру «Океану Ельзи» тридцятьма містами України, близько 100 000 українців, які прийшли на їх концерти, отримали інформацію, як

Серія стоп-кадрів із соціального ролика, в якому стюардеса попереджає: „Будь-ласка, будьте обережні, так як ви можете потрапити в пастку і вас обернуть в рабство або змусять займатись проституцією. У вас можуть забрати паспорт і ви годинами працюватимете без жодної оплати”.

Пам'ятайте: легких шляхів не буває. Захистіть себе! - закликає Вакарчук. На прикінці ролiku надається безкоштовний номер телефону - 8-800-505-50-10 - куди будь-хто може зателефонувати і отримати пораду, як захистити себе від потрапляння до рабства.

9 МІФІВ ПРО ТОРГІВЛЮ ЛЮДЬМИ

Міф 4. Торгівля людьми не є злочином.

В Україні торгівля людьми вважається кримінальним злочином, за який передбачено позбавлення волі на строк від 3 до 15 років. З 2000 р. в Україні діє спеціальний правоохоронний підрозділ по боротьбі із торгівлею людьми.

Факт: Наймолодшу, 3-річну жертву торгівлі людьми, якій МОМ надав допомогу в Україні складали чоловіки, що зазнали трудової експлуатації.

Міф 5. Торгівля людьми стосується лише проституції.

Примусова проституція це тільки один із багатьох форм експлуатації людей работоргівцями. Примусова трудова експлуатація без оплати праці, дитяча порнографія, дононство органів без згоди людини є також формами торгівлі людьми.

Факт: Наймолодшу, 3-річну жертву торгівлі людьми, якій МОМ надав допомогу в Україні складали чоловіки, що зазнали трудової експлуатації.

Міф 6. Тільки молодих жінок працюють у рабство.

Торгівля людьми стосується не тільки молодих жінок. Чоловіків використовують на будівництві та у сільському господарстві, старших жінок експлуатують для домашньої роботи, а дітей - примушують жебракувати.

Факт: З 2004 по 2006 рр. 17,3% потерпілих, що отримали допомогу від МОМ в Україні складали чоловіки, що зазнали трудової експлуатації.

Міф 7. Тільки неосвічені люди з сільської місцевості можуть стати жертвами.

Багато потерпілих мають незакінчену або вищу університетську освіту. Більшість з них мешкають у містах. Серед них бухгалтери, медсестри, вчителі, пілоти, інженери та інші.

Факт: Згідно опитуванню проведенному МОМ, 54% опитаних жертв торгівлі людьми мають незакінчену або вищу освіту.

Міф 8. Потрапивши у пастку, можна втекти в будь-який час.

Потерпілих обмежують у свободі пересування, у них забирають документи, їм чи їх сім'ям погрожують, якщо вони не погоджуються співпрацювати. Работоргівці часто використовують страх людини, погрожуючи, що їх депортують, якщо вони просимуть про допомогу.

Факт: Жертви торгівлі людьми інколи перепродают від власника до власника. МОМ допомогла українським жертвам повернутися з більше ніж 50 країн.